

Rektor

Dato
14.09.2017Referanse
2017/1046**Møtereferat**

Til:	Utdanningsutvalgets medlemmer
Gjelder:	Utdanningsutvalget (UU)
Møtetid: 04.09.2017 kl. 13:00 – 16:00	Møtested: Styrerommet i Hovedbygget på Gløshaugen

1.	Prorektor for utdanning ønsker velkommen til UU høsten 2017 (UU 24/2017) Prorektor Anne Borg redegjorde for hvilke tema på utdanningsområdet hun vil være opptatt av i prorektorperioden sin. Hun ser på Utdanningsutvalget som et viktig lederforum og ønsker at utdanningsdekanene prioriterer møtene i utvalget.
2.	Utvikling kvalitetsmeldingsprosessen: Bestilling kvalitetsmelding (UU 02/17 og 13/2017 (seminar)) Saksbehandler Marit Skimmeli presenterte saken. Presentasjonen er vedlagt. Medlemmene fant bestillingen tydelig og at den var mer målrettet enn tidligere. UU anbefalte at bestillingen sendes ut uten justeringer.
3.	Ekspert i team/EiT; Implementeringsplan og prosess for programfritak (UU 25/2017) Utdanningsutvalget tok prorektors orientering om implementeringsplanen for EiT i henhold til styrevedtaket i desember 2016 til etterretning. Styret vedtok der at alle masterprogram samt høyere profesjonsstudier ved NTNU per studieåret 2020/21 skal ha EiT (S-89/16). Utdanningsutvalget sluttet seg til de vurderinger og forslag til prosesser for vurdering av programfritak som prorektor fremmet i saksnotatet av 28.08.17 til utvalget (ePhorte-2017/27513-1). Dette innebærer følgende: Fakultet og forvaltningsutvalg blir bedt om å foreta en ny vurdering av alle tidligere innvilgede programfritak fra EiT.

Postadresse
7491 Trondheim**Org.nr.** 974 767 880E-post:
postmottak@adm.ntnu.no
<http://www.ntnu.no/administrasjon>**Besøksadresse**Hovedbygget
Høgskoleringen 1
Gløshaugen**Telefon**

+ 47 73 59 80 11

Telefaks

+ 47 73 59 80 90

Kirsti Rye Ramberg

Tlf: + 47 918 97 936

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

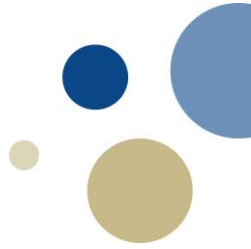
	<p>Disse vurderingene skal foretas i løpet av høstsemestret 2017, og særskilt bestillingsskriv med føringer og frister for dette ble 08.09.2017 sendt fra prorektor til fakultet og forvaltningsutvalg (ePhorte-2017/27513-2).</p> <p>Prorektors bestillingsskriv følger også vedlagt dette referatet sammen med prorektors PP-presentasjon i utdanningsutvalgsmøtet 04.09.2017.</p> <p>Vurdering av eventuelle programfritak for de programmene som skal innføre EiT som følge av fusjonen foretas i høstsemestret 2019.</p> <p>Når det gjelder individuelle fritakssøknader fra studenter, så ber prorektor EiT-fagseksjonen om å bidra til å sikre at fakultetene videreutvikler en stadig mer felles praksis ved å gi anbefalinger for ulike fritakssøknader.</p>	
4.	<p>Status Blackboard ved studiestart 2017 (UU 26/2017)</p> <p>Prosjektleder Vegard Stuan orienterte om status og videre arbeid. Presentasjonen er vedlagt.</p> <p>Stuan meldte at innføringen av Blackboard har gått bra, men noen utfordringer er registrert. Disse håndteres løpende. Det ble spesielt pekt på utfordringer av administrativ art. Det er viktig å få etablert et brukerforum</p>	
5.	<p>Fellesemner (områdeemne) (UU 07/2017)</p> <p>Leder for områdeemneutvalget, Svein Gladsø, innledet med å presentere hovedtrekk i rapporten. Innledningen er vedlagt.</p> <p>Rapporten ble godt mottatt. Den reiser problemstillinger UU må ta stilling til. Saken følge opp i neste UU-møte den 25.09. Prorektor formulerer noen spørsmål som vil danne utgangspunkt for saken. Innspillene fra dagens møte tas med videre.</p>	
6.	<p>Fellesemner (ex. phil) (UU 07/2017)</p> <p>Leder for ex.phil-utvalget, Bjørn K. Myskja, innledet. Innledningen er vedlagt.</p> <p>Rapporten ble godt mottatt. I likhet med rapporten fra områdeemneutvalget reiser den problemstillinger UU må ta stilling til. Spørsmålet er blant annet hvordan vi kommer oss videre. Prorektor systematiserer de problemstillingene som er reist og kommer tilbake til saken i neste UU den 25.09</p>	
7.	<p>Eventuelt</p> <p>Det kom spørsmål om begrunnelse for eksamenskarakter og karakterbeskrivelse på master; er dette fulgt opp på institusjonsnivå? Hva er status? Prorektor kommer tilbake til saken i neste UU (25.09).</p>	

	<p>Utfordringer med rom- og timeplanlegging ved NV-fakultetet høsten 2017. Karina Mathisen presenterte utfordringene (vedlagt). Prorektor ba UU-sekretæren om å sende Karinas presentasjon til leder for Avdeling for studieadministrasjon. Prorektor er informert om situasjonen og følger opp saken videre.</p> <p>Det kom spørsmål om nye retningslinjene for K-emner som FUS har vedtatt og som vil ha betydning for de instituttene ved HF som til nå har tilbudt slike emner. Spørsmålet ble ikke besvart pga for knapp tid. Prorektor har i ettertid vært i kontakt med HFs utdanningsdekan: Prorektor foreslo at utdanningsdekanen på HF tar saken opp direkte med FUS-leder. Det vil bli gjort, men først etter at HF har hatt en avklaring med SU om hvorvidt de to fakultetene skal foreta en felles henvendelse da de nye retningslinjene også vil ha betydning for institutter på SU.</p> <p>Det ble gitt informasjon om NTNUs kandidater til Utdanningskvalitetsprisen 2017. NTNU-komiteens begrunnelse følger som skriftlig orientering sammen med innkallingen til neste UU (25.09).</p>	
Resterende møtedatoer høsten 2017	<p>Mandag 25.09 i G144, Elektro, Gløshaugen</p> <p>Mandag 16.10 i Styrerommet, Hovedbygget, Gløshaugen</p> <p>Mandag 20.11 i Styrerommet, Hovedbygget, Gløshaugen</p> <p>Mandag 11.12 i Styrerommet, Hovedbygget, Gløshaugen</p>	

Deltakere i møtet:

Utdanningsutvalgets faste medlemmer høst 2017	
Leder av Utdanningsutvalget, prorektor Anne Borg	
Prodekan Rolee Aranya (AD)	
Prodekan Sara Brinch (HF)	
Prodekan Roger Midtstraum (IE)	
Prodekan Leif Rune Hellevik (IV)	
Prodekan Toril Forbord (MH)	
Prodekan Karina Mathisen (NV)	
Prodekan Tine Hestbek (SU)	
Prodekan Per Bjarte Solibakke (ØK)	Forfall. Gunnar Bendheim møtte

Leder Forvaltningsutvalget for ingeniørutdanningen (FUI) Halgeir Leiknes	Deltok på Skype
Leder Forvaltningsutvalget for de 5-årige lektorutdanningene (FUL) Jan Frode Hatlen	
Leder Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) Mads Nygård	
Studentrepresentant Nora Iman Hagesæther (funksjonstid 01.07.17-30.06.18)	
Studentrepresentant Magnus Johannesen (funksjonstid ut 2017)	
Utvalgets sekretær Kirsti Rye Ramberg	
Møtebok 2017: 2017/1046	
Nettsted: https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Utdanningsutvalget+-+UU	

Utvikling av kvalitetsmeldingsprosessen

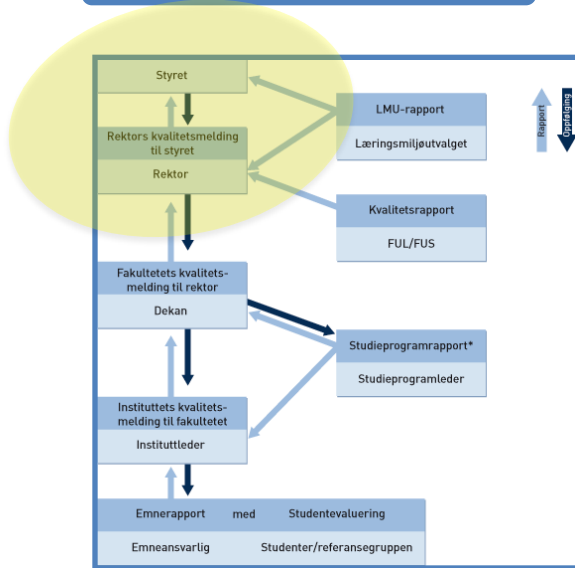
Utdanningsutvalget 04.09.17

Mål med saken:

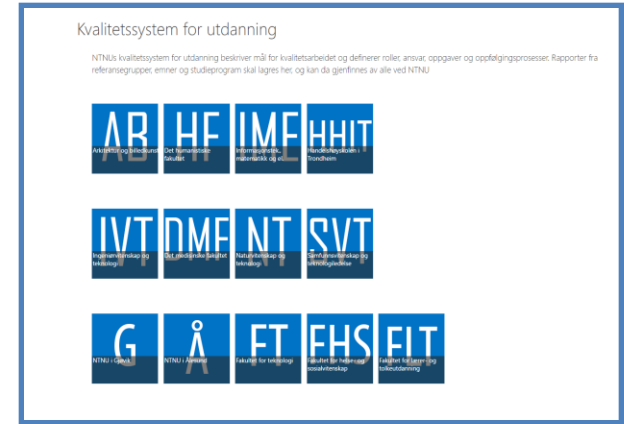
Gjennomgang av ny bestilling til fakultetene

Status og veien videre

Prosess

Verktøy

- Hovedfokus i vår: Fakultetenes kvalitetsmelding til rektor og «sviktende kvalitet»:
- «Sviktende kvalitet»: Videreføres i høst. Hvordan?
- Datagrunnlag: Arbeid i høst. Runde på fakultetene.
- Oppfølging fellesadministrasjon: Arbeid i høst. Avd, for virksomhetsstyring - RFM og PBO.

- Arbeidsgruppe etablert
- Rapport forprosjekt i høst

Ny bestilling - viktigste endringer

- Vi går bort fra målepunktene ramme-, prosess og resultat kvalitet
- Vi har hovedfokus på fakultetets:
 - systematiske kvalitetsarbeid, og eksempler
 - periodiske studieprogramevalueringer
 - hovedutfordringer og tiltak
 - innspill til fellestiltak

NTNUs kvalitetsmelding for utdanning: Årlig fakultetsrapport til rektor¹

Hvordan jobber fakultetet med det systematiske kvalitetsarbeidet?
Beskriv hvordan fakultetet følger opp NTNUs kvalitetssystem for utdanning (roller, ansvar og oppgaver, planer, rapportering og oppfølging, dialogmøter m.m.), og hvordan det derigjennom jobbes for å fremme kvalitetsutvikling og –kultur blant ansatte og studenter. På hvilke områder er det evnt. utfordringer?
Eksempler fra det kontinuerlige kvalitetsarbeidet og prosjekt/satsninger
Eksemplifiser hvordan kunnskap fra det kontinuerlige kvalitetsarbeidet og prosjekt har bidratt til å utvikle kvaliteten i emner og studieprogram
Hva er de viktigste funn fra de periodiske studieprogramevalueringene²?
Gi et kort sammendrag av hovedfunn fra de periodiske evalueringene fakultetet har fullført denne perioden. Beskriv hvordan resultatene tenkes brukt i utviklingen av kvaliteten i studieprogram og hvordan det inngår i kunnskapsgrunnlaget for strategisk utvikling av fakultetets studieprogramportefølje.
Hva er fakultetets hovedutfordringer og prioriterte tiltak ?
Gi et kort sammendrag av fakultetets viktigste utfordringer for at studentene skal lykkes med å nå læringsutbyttet for programmene, og prioriterte tiltak
Hvilke tiltak mener fakultetet at rektor/NTNU bør prioritere (fellestiltak)?
Maks 3 tiltak

**EKSPERTER I TEAM/EiT;
-PROSESS HØST 2017 FOR EVENTUELLE VIDEREFØRINGER AV PROGRAM-
FRITAK FRA EiT FRA OG MED STUDIEÅRET 2018/19 OG FRAMOVER
-SÆRSKILT SAMLEPROSESS HØST 2019 FOR STUDIEPROGRAM SOM
ER PÅLAGT Å INNFØRE EiT SOM FØLGE AV FUSJONEN**

Til: -Fakultetene, FUS, FUL

Kopi til: -EiT-fagseksjon v/ IØT-ØK., Studenttinget, FUI, Avd. for studieadm., Avd. for studenttjenester

Fra: -Prorektor for utdanning; Anne Borg

Signatur: -Anne Borg/sign./

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur

Bakgrunn

Utdanningsutvalget/UU sluttet seg i UU-møtet 04.09.2017 til de vurderinger og forslag til prosesser som prorektor fremmet overfor UU i notat av 28.08.2017, jf. vedlegg (ePhorte-2017/27813-1 m/ vdl.).

Styret vedtok 7. desember 2016 noen tillegg/endringer i NTNUs studieforskrift angående Ekspertter i team (EiT), fellesemner (ex. phil. og områdeemne) og emnestørrelse (S-87, 88 og 89/16). Dette innebærer blant annet at emnet EiT på 7,5 studiepoeng skal inngå i alle mastergrader ved det fusjonerte NTNU, samt høyere profesjonsstudier (dvs. gradene cand.med. og cand.psychol.). Emnet skal være innført ved alle masterprogram fra og med vårsemestret 2021. EiT skal i henhold til dette implementeres som obligatorisk emne i mastergradene på tvers av NTNU etter følgende opptrappingsplan: 10% våren 2018, 30% våren 2019 og 100% fra og med vårsemestret 2021 (EiT undervises kun i vårsemestret). En nærmere oversikt over denne opptrappingsplanen følger vedlagt. Siden styret i 2002 vedtok innføring av EiT ved hele det «gamle» NTNU har en del masterprogram fått innvilget programfritak fra emnet. En oversikt over hvilke masterprogram dette er følger vedlagt. Etter at det forventede læringsutbyttet ble tydeliggjort ved rektorvedtak i juni 2015, gjeldende for studieåret 2016/17, vedtok rektor i november 2015 nye og strammere fritaksregler for EiT i samsvar med det tydeliggjorte forventede læringsutbyttet. De nye fritaksreglene ble gjort gjeldende fra og med studieåret 2016/17. Det samme forventede læringsutbyttet som for 2016/17 er nå vedtatt gjeldende også for studieåret 2017/18. EiT-emnebeskrivelsen for 2017/18 følger vedlagt.

Prosess høst 2017 for vurdering fritak fra EiT for alle studieprogram som tidligere er innvilget programfritak

Prorektor ber om at fakultet og forvaltningsutvalg oversender sine vurderinger når det gjelder alle masterprogram som tidligere har blitt innvilget programfritak for EiT, herunder eventuelle ønsker om videreføring av tidligere innvilgede programfritak. Prorektor ber og at dette sendes inn i ePhorte-2017/27513 **innen onsdag 1. november 2017**. Etter samlet framleggelse og vurdering av dette i Utdanningsutvalget 20.11.2017 tar prorektor sikte på et påfølgende endelig rektorvedtak så snart som råd. Fakultet som har EiT-fritatte studieprogram som er underlagt forvaltningsutvalgene FUL og FUS må sende disse via forvaltningsutvalgene med sikte på behandling henholdsvis fredag 20.10.17 i FUL og tirsdag 31.10.17 i FUS.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@ntnu.no www.ntnu.no	Høgskoleringen 1 Hovedbygningen	+47 73595000	Jon Inge Resell jon.resell@ntnu.no Tlf: 73595259

Dette gjelder helt uavhengig av om det nåværende programfritaket er innvilget som følge av et særskilt rektorvedtak eller om det kun er gjort som en del av studieplanvedtaket til studieplanmyndigheten for programmet, dvs. enten fakultetet ved dekan eller forvaltningsutvalgene FUS og FUL.

Dette gjelder også helt uavhengig av om programmet er undergitt nasjonale føringer med krav til fagsammensetning eller ikke. Det være seg føringer gitt i forskrift om nasjonal rammeplan, eller føringer gitt av nasjonale fagråd under Universitets- og høyskolerådet (UHR).

Fakultetene bes ved sine oversendelser om å innarbeide både det aktuelle programrådets og EiT-faglederens begrunnede vurderinger av om det fortsatt bør være programfritak eller ikke.

Framsettelsene av de begrunnede vurderingene må gjøres i henhold til kriteriene for programfritak vedtatt ved rektorvedtak av 17.11.15 i samsvar med det tydeliggjorte forventede læringsutbyttet (LUB) for EiT. Dette innebærer at dersom et annet obligatorisk emne enn EiT skal danne grunnlag for programfritak for EiT, så er det ikke tilstrekkelig at det andre emnet inneholder prosjektarbeid og samarbeid mellom studenter fra ulike fagområder. Det må også inngå i det forventede læringsutbyttet for det andre emnet at det både underveis og i evalueringer legges like mye vekt på refleksjon over det tverrfaglige samarbeidet som på resultatet av det tverrfaglige prosjektet som sådan. Tilsvarende tydeliggjøring gjelder også ved de individuelle fritakskriteriene.

Vedlagte liste over masterprogram med programfritak fra EiT er ikke fullstendig. Det mangler blant annet noen av de internasjonale programmene som har programfritak. Prorektor ønsker at også disse skal vurderes på nytt, selv om de fleste av disse ikke kan pålegges å ha EiT på grunn av at ikke hele studieløpet er ved NTNU. Vi viser til den løpende kommunikasjonen om dette mellom Avdeling for utdanningskvalitet og fakultetenes studieseksjonsledere.

Når det gjelder de øvrige, nærmere vurderinger bak iverksettelsen av denne prosessen viser vi til UU-notatet med vedlegg.

Særskilt prosess høst 2019 for eventuelle fritak fra EiT for studieprogram som er pålagt å innføre EiT som følge av fusjonen

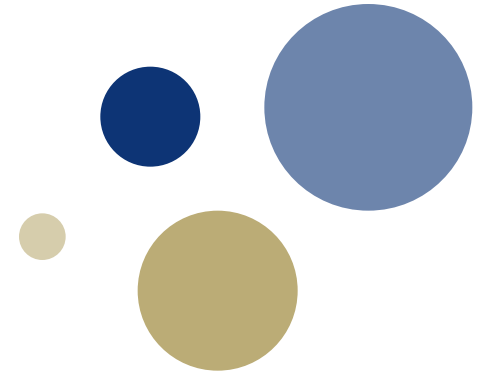
EiT skal i henhold til det nevnte styrevedtak være innført ved alle masterprogram ved det fusjonerte NTNU fra og med vårsemestret 2021. Dersom noen av de masterprogram som skal innføre EiT som følge av fusjonen og det nevnte styrevedtak ønsker programfritak fra EiT må dette avklares i tide for fastsettingene av studieplanene for studieåret 2020/21.

Individuelle fritak for EiT

Etter at de nye og strammere fritakskriteriene for individuelle fritak i henhold til det nye og tydeliggjorte LUB kom, så har vi nå fått færre individuelle fritak for EiT. Det er fakultetene som avgjør individuelle fritakssøknader. Noen studenter klager imidlertid disse avslagene inn for klagenemnda, men de aller fleste klager på avviste individuelle fritakssøknader har blitt avvist der. Prorektor er tilfreds med denne utviklingen, og understreker viktigheten av at alle fakultetene fortsatt praktiserer de nye individuelle fritaksreglene enhetlig i henhold til intensjonen med emnet. Prorektor for utdanning ønsker at EiT-fagseksjonen bidrar til å sikre at fakultetene videreutvikler en felles praksis, ved å gi anbefalinger for ulike fritakssøknader.

Vedlegg:

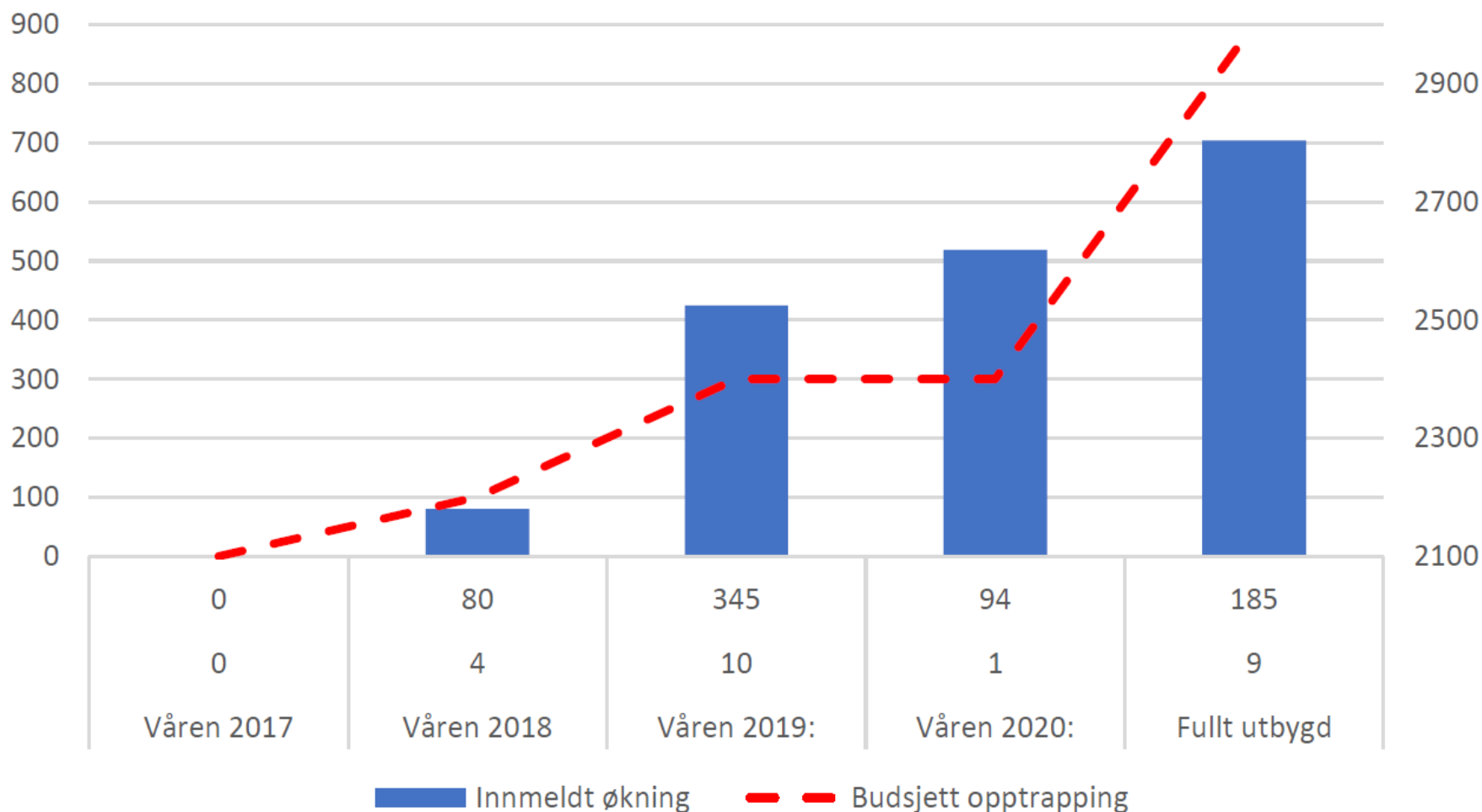
- Prorektors notat (m/ vedlegg) av 28.08.17 til UU-møtet 04.09.17;
 - Vedlegg 1A og 1B; Opptrappingsplan for EiT (2 dok.)
 - Vedlegg 2; Oversikt over masterprogram som har fått innvilget programfritak for EiT
(NB: Lista er ikke fullstendig).
 - Vedlegg 3; Emnebeskrivelse for EiT inklusive forventet læringsutbytte (LUB) for 2017/18.
 - Vedlegg 4; Fritaksregler for EiT (programfritak og individuelle fritak) – rektorvedtak 17.11.15
- Prorektors PP-presentasjon i UU-møtet 04.09.17

Ekspert i team/EiT; -implementeringsplan -prosess for programfritak

Utdanningsutvalget 4. september 2017
Prorektor for utdanning, Anne Borg

Økning i antall studenter og studieprogram i EiT

Utfordringer med opptrappingen

- Landsbyer på Gjøvik og Ålesund krever mer ressurser enn landsbyer i Trondheim
- Ålesund planlegger å starte alle sine landsbyer våren 2019 (for å få til en tverrfaglig blanding av studentene), men dette kan gi et kapasitetsproblem for EiT-fagseksjonen.

EiT flagges som et signaturemne for NTNU

- Arbeidslivet etterspør kompetansen som EiTs LUB intenderer
- Lykkes vi med denne intensjonen?
- Det er selvsagt intensjonen/kompetansen i EiT som flagges, og ikke emnet EiT i seg selv
- Men kan et emne som flagges som signaturemne ha mange programfritak?
- Signaturemnet tydeliggjør intensjonen, men er jo ikke til hinder for at samhandlingskompetansen m.v. også kan utvikles i andre NTNU-emner

EiT innført ved «gamle» NTNU i 2002

- Programfritak ved særskilte vedtak
 - programråd → fakultet/fvl.utv. → utd.utv. → rektorvedtak
- Programfritak ved studieplanvedtak – fakultet-dekan/fvl.utv.
 - internasjonale masterprogram, særskilt mht samarbeidsprogram, og mht erfarings- og samlingsbaserte masterprogram
- Tydeliggjort LUB (forventet læringsutbytte) i 2015
 - rektorvedtak i juni 2015
- Tydeligere og strengere fritakskriterier i samsvar med nye LUB
 - rektorvedtak i november 2015

Tydeliggjøringene for programfritak

- Dersom et annet obligatorisk emne enn EiT skal danne grunnlag for programfritak for EiT, så er det ikke tilstrekkelig at det andre emnet inneholder prosjektarbeid og samarbeid mellom studenter fra ulike fagområder.
- Det må også inngå i det forventede læringsutbyttet for det andre emnet at det både underveis og i evalueringer legges like mye vekt på refleksjon over det tverrfaglige samarbeidet som på resultatet av det tverrfaglige prosjektet som sådan.
- Tilsvarende tydeliggjøring ved de individuelle fritakskriteriene.

Ikke pålagt EiT, men kan ha EiT

- Studieprogram underlagt nasjonale rammeplaner (5LU, 5GLU)
 - men ikke unntaksbestemmelse for de som (kun) er underlagt nasjonale føringer til fagsammensetning i hht UHR-fagråd (NRMNT, NRØA)
- Erfarings- og samlingsbaserte (på 90-120 stp)
- Samarbeidsprogram der deler av studietida ikke er ved NTNU
- Master- og profesjonsprogram der studieplanen fastsetter at lengre opphold utenfor NTNU
- Har dette medført manglende realitetsvurderinger ved disse programmene?

Prorektors forslag til prosess

- For alle eksisterende programfritak:
 - høst 2017 med henblikk på studieåret 2018/19 og framover
- For program som skal innføre EiT som følge av fusjonen:
 - høst 2019 med henblikk på at full implementering i henhold til opptrappingsplanen skal være på plass fra og med studieåret 2020/21
- Prosessrunde 1 vil legge føringer for prosessrunde 2
- Bør vi revidere fritakskriteriene, og forenkle prosedyrene, mellom runde 1 og 2, eller ev. på et annet tidspunkt?

Nytt e-læringssystem for NTNU

Undervisningsutvalget 4. september 2017

Vegard Stuan - prosjektleder nytt eLS

Last ned Blackboard-appen!
- Bruk blackboard mens du er på farten

- Push variser på oppdateringer i e-mot.
- Oversikt over ukens gjøremål
- Status på innleveringer
- Lesers innleveringer rett fra mobben
- Oversikt over dagens aktiviteter
- Last ned dagens presentasjon
- Årsplaner
- Innleveringslister
- Tilbakemeldinger

Nå finnes Office365 også i Blackboard.
Du finner det under ELS-foren.

[innsida.ntnu.no/bb](https://www.innsida.ntnu.no/bb)
Blackboard @NTNU

Prosjektmål

- NTNUs nye e-læringssystem skal gi muligheten til å lære når som helst, og hvor som helst.
- Prosjektet nytt e-læringssystem har ansvaret for å anskaffe og innføre det nye e-læringssystemet ved NTNU:
 1. Leverer nytt e-læringssystem basert på Blackboard i full produksjon på hele NTNU (høstsemester 2017/vårsemester 2018). Dette inkluderer felles læringsressurs (LOR) og Office 365 for undervisningsformål.
 2. Bygge opp forvaltningsapparat som «virker» når prosjektet er slutt. Omfatter sentral forvaltning og krav til fakultetsvise roller ut fra felles forvaltningsmodell.

Viktige datoer/milepæler i 2017

1. mars

- Alle ansatte får tilgang til Blackboard.

1.mai

- Emnene for høsten 2017 og våren 2018 overføres, faglærerne kan bygge emnerom i Blackboard.

15. juli

- itslearning og Fronter stenges.

1.aug.

- Blackboard er tatt i full bruk. itslearning og Fronter er avviklet.

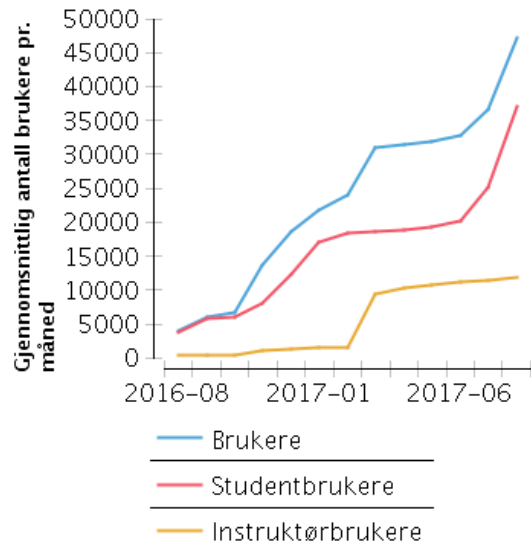
*Avvikling av itslearning og Fronter skjedde uten problemer.
Blackboard er nå i full bruk på NTNU. Prosjektet er i rute ved studiestart.*

Status ved studiestart

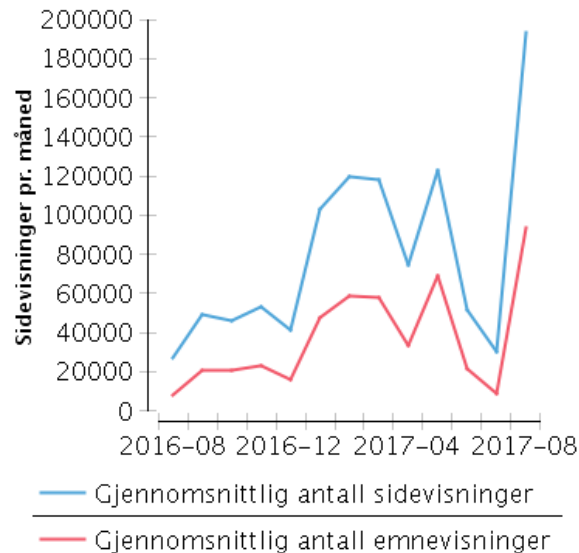
- Nytt e-læringsssystem basert på Blackboard satt i full produksjon 1. august i henhold til plan
- Stor fokus på opplæring i august, over 70 grunnkurs
 - I tillegg omfattende digital opplæringsløsning, nås via Innsida
- Prosjektet har beredskapsperiode til medio september
 - Forventer stort trykk på henvendelser i hele perioden, både for brukerstøtte og håndtering av problemer som oppstår
 - Problemer skal så langt mulig løses i løpet av én dag
 - Oppnådd løsningstid på drøyt 1,2 dager i snitt for uke 34, noen saker fortsatt uløst per 28.08
- En del mindre forbedringer er satt i produksjon i august

Bruksstatistikk per 24. august 2017

Antall sidevisninger vil øke ytterligere når høstsemesteret starter for fullt. Ingen skaleringsproblemer har oppstått så langt.

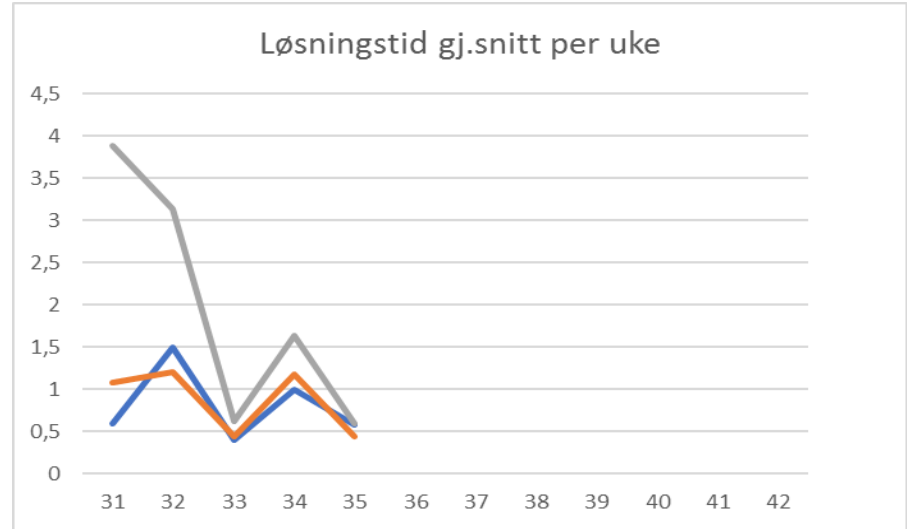
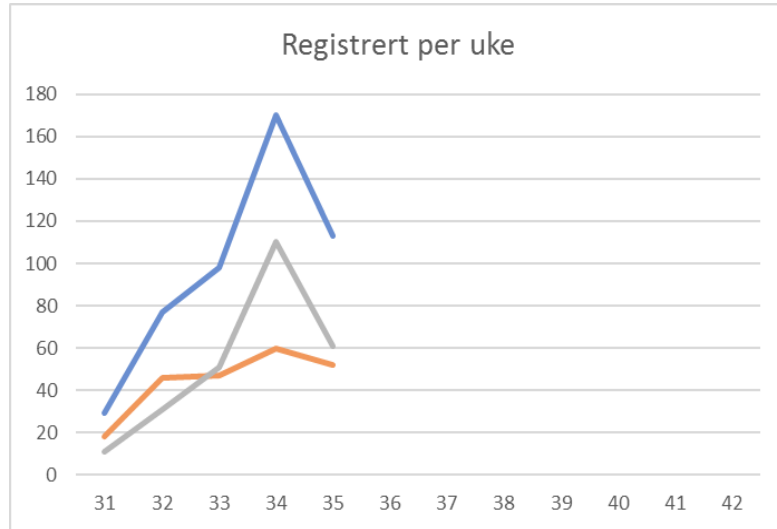
aug 2017 gj.snitt: 47.107 brukere, derav 37.000 studenter

aug 2017: peak >700.000 sidevisninger/dag

Henvendelser til Orakel og prosjektet

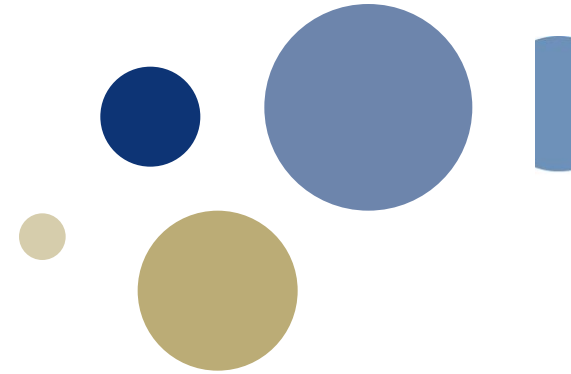
Beredskapsteamet tar unna det som meldes, ingen store problemer ved oppstart

*Løsningstid: saker som er blitt løst,
i tillegg noen uløste pga: sykdom, bugs rapportert til Blackboard, manglende tilbakemelding fra bruker*

Videreutvikling av Blackboard

- Brukerforum for nytt e-læringsystem etableres i høst
 - Representasjon fra alle fakulteter, undervisere og studenter
 - Brukerforum skal gi tilbakemelding på bruk, gi forbedringsforslag og delta aktivt i prioritering av forbedringer
- Ny funksjonalitet fremover velges i samarbeide med brukerforum
 - Prosjektet har allerede en lang liste med større og mindre forbedringsønsker
 - Forbedringer for vårsemesteret 2018 besluttet i 1. oktober
 - Brukerforum involveres i kriterievalg og prioritering av forbedringene

Områdeemnet i ny fellesemneordning

- Utforminga av ordninga
 - Generelt, bakgrunn, intensjon
 - Studieområder – karakteristika og krav
 - Generiske tematikker – karakteristika og krav
 - Områdeemnet – karakteristika og krav
- Forvaltning av ordninga
 - Generelt, samarbeid, UU++
 - Studieområder
 - Generiske tematikker
 - Områdeemnet
- Fritak
- Økonomi

Utforminga (1) - bakgrunn

Justert punkt i NTNUs studieforskrift etter styrevedtaket 87/16:

§ 4-11. Fellesemner

(1) Alle studieprogram som fører til lavere grad og integrerte studieprogram som fører til høyere grad eller profesjonsgrad, skal inneholde to fellesemner:

- a) Ex.phil. på 7,5 studiepoeng.
- b) Områdeemne på 7,5 studiepoeng.

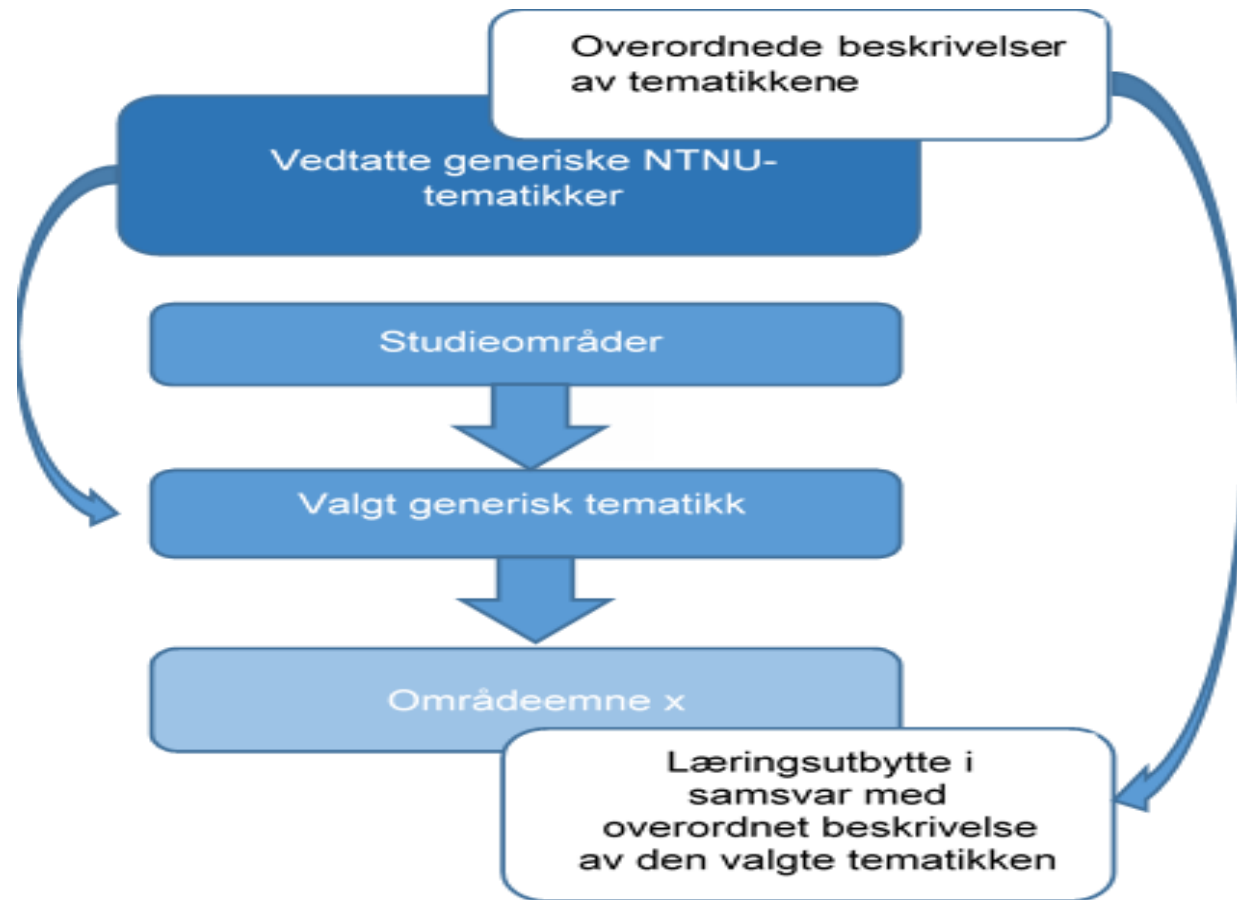
(2) Rektor vedtar nærmere bestemmelser for fellesemnene og kan fastsette unntak for enkelte studieprogram.

(3) Den nye ordningen for fellesemner skal være implementert i studiene senest fra studieåret 2019/20

Utforminga (2) - intensjon

- Rektor overfor styret 87/16: Områdeemnet skal bidra til å knytte en NTNU-identitet til studieporteføljen, styrke integrasjonen og bygge faglige fellesskap i et nytt NTNU, styrke studieprogrammernes relevans, samt gi nødvendige felles perspektiver på studiene ved NTNU.
- Utvalgets presisering:
 - Styrking av faglig integrasjon gjennom samarbeid om felles emner innenfor et studieområde
 - Styrking av faglig kvalitet og relevans i programmene gjennom aktiv bruk av de generiske tematikkene og de føringer for tverrfaglighet og arbeidslivsrelevans som ligger i disse
 - Styrking av faglige og sosiale fellesskap gjennom at studenter fra ulike fag- og profesjonskulturer i et studieområde møtes i områdeemnet, lærer av hverandre og vinner innsikt i beslektede og tilstøtende fagtradisjoner som de kan forvente å møte i yrkesutøvelse (s. 9)

Utforminga (3) - en ny modell

Utforminga (4) - studieområder

Rektor 87/16: «Rektor anser en områdebasert tilnærming slik utvalget (=fellesemneutvalget) skisserer som et godt virkemiddel i en faglig integrasjonstankegang i det nye NTNU og et viktig bidrag til å heve kvaliteten i studieprogramporteføljen.»

Oppfølging: Inndeling av studieprogram i 7 avgrensede faglige fellesskap (på tvers av fakultetsgrenser), som rektor anbefales å vedta:

- 1) Humaniora og estetiske fag
- 2) Lærer- og lektorutdanning
- 3) Medisin og helse
- 4) Realfag
- 5) Samfunnsvitenskap
- 6) Teknologi
- 7) Økonomi, ledelse og administrasjon

Utforming (5) - generiske tematikker

Studieområdeforvalterne skal i sitt studieområde i fellesskap velge blant 8 gitte generiske tematikker, som rektor anbefales å vedta:

1. Etikk
2. Innovasjon og entreprenørskap
3. Kunnskap, læring og danning
4. Ledelse
5. Medborgerskap og politikk
6. Natur, miljø og bærekraft
7. Teknologi
8. Tverrfaglig samhandling

Utforming (6) – generiske tematikker

- Skal bidra til å forsterke studieprogrammenes relevans
- Skal bidra til utvikling av områdeemner som kompletterer og gir perspektiv på kjernekompetansen i studieprogrammene
- De generiske tematikkene er utformet slik at de skal gi studieområdeforvalterne et handlingsrom i utforming av områdeemnet, og i tilpasningen av områdeemnet til studieprogrammenes læringsutbyttebeskrivelser.
- Områdeemneutvalget har bestrebet seg på at de foreslåtte generiske tematikkene både har en aktualitet og bredde som gjør at alle studieprogram vil kunne finne fagnære problemstillinger som lar seg utvikle til relevante områdeemner i fellesskap med andre programmer innenfor et studieområde.
- Målet om at ordningen skal resultere i emner som både er perspektiverende og kompletterende tilsier at studieområdeforvalterne aktivt undersøker generiske tematikker som utfordrer studieprogrammenes potensial for aktualisering og bredde.
- I utformingen av de generiske tematikkene har utvalget bevisst valgt tematikker som, hver for seg, skal kunne bidra inn mot de fleste studieområdene.

Utforming (7) - områdeemnet

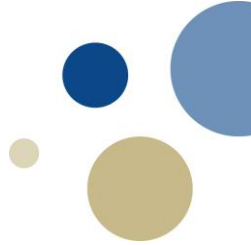
- Studieområdeforvalterne skal med utgangspunkt i valgt(e) generiske tematikker utarbeide 1-4 områdeemner for sine programmer. Områdeemnet skal være felles for alle, eller flere, studieprogram innen et studieområde ved NTNU.
- Områdeemnet utgjør en kobling mellom innholdet i flere studieprogram og en valgt generisk tematikk. Områdeemnet skal dermed være områdespesifikt og fagnært, samtidig som det skal være av mer allmenn karakter enn studieprogrammets fagspesifikke emner og skal gi program- og profesjonsovergripende kompetanser uten å doble øvrige emner i de involverte studieprogrammene
- Hovedinnholdet i et områdeemne skal avledes fra én av de generiske tematikkene som er valgt
- Det er opp til programeier å avgjøre hvor i studieløpet områdeemnet skal legges.

Forvaltning (1) – generelt og UUs rolle

- I samsvar med høringen i 2016 og påfølgende vedtak: Intet eget forvaltningsorgan.
- Hvordan forankre ordninga innenfor eksisterende forvaltningsstruktur (implementering (inkl. fritak), jevnlig tilsyn/revisjoner og evaluering)?
- Rektor har fullmakter til å vedta nærmere bestemmelser.
- UU gir rektor råd, bl.a. om eventuelle fritak
- I tillegg: Utdanningsutvalget tillegges en aktiv «tilsynsrolle» - løypemeldinger fra høsten 2018 og utover (også etter 2019/20).

Forvaltning (2) – studieområder og generiske tematikker

- Rektor vedtar og eier inndelingen i områdene (jf. forskriften). UU gir råd
- Fakulteter og forvaltningsutvalg definerer studieprogrammer inn/ut av studieområder. UU gir råd ved dissens
- Rektor vedtar og eier de generiske tematikkene. Tematikkene (og bruken av dem) gjøres til gjenstand for periodiske evalueringer. Rektor vedtar endringer etter råd fra UU.
- Veiledningene for opprettelse og utvikling av studier oppdateres mtp studieområder og generiske tematikker
- *Implementering*: Studieprogramforvalterne avklarer områdetilhørighet og velger generiske tematikker for sine programmer

Forvaltning (3) – områdeemnet

- Forvaltes i utgangspunktet som andre ordinære emner (utvikling, gjennomføring, kvalitetssikring og revidering)
- Veiledningene for opprettelse og utvikling av studier oppdateres mtp områdeemnet
- UU har en tilsynsrolle i implementeringsfasen også når det gjelder utvikling av områdeemnene
- *Implementering:* Studieområdeforvalterne har ansvar for utvikling av konkrete områdeemner
- *Implementering:* Studieområdeforvalterne avgjør spørsmål rundt antall, valgfrihet etc.

Fritak for områdeemnet

- Fritak hjemlet i forskriften §4-11 (3)
- Rektor har signalisert høy terskel for fritak.
- Prinsipper og prosedyre
 - Om det avdekkes organisatoriske og faglige forhold som gjør det utfordrende å innføre ordningen, må dette konkretiseres allerede i utviklingsperioden og bringes inn for drøfting i UU
 - En søknad må vise hvordan en har forsøkt å tilpasse eget program for inkludering av områdeemnet
 - Aktuell studieprogramforvalter oversender søknad via UU (som gir råd) til rektor, som gjør vedtak
 - Seinest i løpet av høsten 2018 må eventuelle søknader meldes inn til UU
 - Fritak innvilges for fem (5) år

Økonomi

- Enhetskostnader (ikke totaløkonomi)
 - Utviklingskostnader ut fra gitte forutsetninger
 - Scenarier: 7 til 28 emner
 - Hva kan konverteres?
 - Gjennomføringskostnader ut fra gitte forutsetninger
 - En enkel, tradisjonell undervisningsmodell
 - Studentgrunnlag: 575 til 2525 studenter pr område, som må brytes ned på høst/vår, antall emner, emneavvikling på en/flere campuser, muligheter for dobling av undervisning, valg av undervisningsformer opp mot kostnader etc.

Hvor står vi? Hva krever avklaring?

Utgangspunkt: UU støtter fortsatt utvalgets innstilling, og rektor vedtar anbefalingene.

- Med denne forutsetningen: Hvordan kan UU bidra til at implementeringen kommer i gang?
 - Bidra til å etablere tidsplan
 - Understreking av behovet for faglig ledelse
 - Understreking av programtilhørighet og valg av tematikker som første trinn
- Med samme forutsetning: Er det forhold som ligger innenfor UUs mandat og oppgaver som må avklares før klarsignal/bestilling gis?
 - Ønsker UU å legge føringer på valgene av generiske tematikker? Avstand til kjerneinnhold?
 - Ønsker UU å legge føringer på utvikling av områdeemnene mhp valgfrihet (utvalget: nei), arbeidsformer, harmonisering etc?
 - Prosedyrene rundt fritak, presiseringer?

Ex. phil. ved nye NTNU – hovedlinjer fra utvalgets rapport

Presentasjon i UU 4.9.2017 v/Bjørn K. Myskja, utvalgsleder

Rektor til styret om ex.phil.

- *Inngang til den kunnskapskultur et universitet utgjør og som et emne som bidrar til allmenndannelsen av studenter innen academia (jf. fellesemnneutvalget)*
- Universelt fellesemne og fagområdetilpasset
- Referansepunkt for en *gjennomgående studietråd i etikk* i studieprogrammene.

Utvalgets mandat og rammer

- **Mandat fra NTNUs styre til rektor i styre-sak 87/16**
- **Rektor ga Det humanistiske fakultet (HF) følgende mandat:**
 - igangsette en revidering av ex.phil. som optimaliserer relevansen mellom ex.phil. og studieprogrammene
 - vurdere dagens variantinndeling
 - revidere gjeldende læringsutbyttebeskrivelse
 - revidere vurderings- og undervisningsform
 - beholde ex.phil. i sin nåværende form
 - kjernedel på 2/3
 - variantdel på 1/3
 - sikre god og bred faglig forankring i arbeidet særlig fra fagområder som ikke har ex.phil. fra før
 - nedsette kriterier for hvilke prinsipper som skal anvendes ved eventuelle programfritak
 - sikre et likeverdig pedagogisk tilbud uavhengig av campustilhørighet, og benytte innovative studie- og vurderingsordninger
 - redegjøre for ressursmessige konsekvenser for en ny ex.phil.-modell
- Utvalgets arbeid skal være ferdigstilt innen utgangen av august 2017.
- Utdanningsutvalget etableres som referansegruppe og gir råd i utviklingsarbeidet.

Utvalgets sammensetning

Det humanistiske fakultet oppnevnte følgende medlemmer til utvalget:

- Bjørn Myskja, HF – Leder for utvalget
- Frank Almli, IV
- Stewart Kowalski, IE
- Edd Blekkan, NV
- Ann Oddrun Medby, MH
- Rigmor Einang Alnes, MH
- Frode Nyeng, ØK
- Ola Harstad, SU
- Margrethe Aune, HF (*gikk ut av utvalget etter første møte*)
- Erling Skjei, HF
- Arild Østrem, studentrepresentant

Ken Stebergløkken (avd. for utdanningskvalitet) har ivaretatt sekretariatsfunksjonen i samarbeid med HFs studieseksjon.

Ex.phil. i det fusjonerte NTNU – utfordringer og muligheter

- Stor økning i antall studenter
- Flere nye fagområder (3-årig ingeniør, helsefag, lærerutdanning)
- Flere rammeplanstyrte profesjonsstudier
- Studenter med lav teoretisk interesse
 - Motivasjonsproblematikk
 - Frafallsproblematikk
- Nye campus Ålesund og Gjøvik
 - Mobilitet av faglærere
 - MOOC?
- En god del kritiske innspill i høringsrunden
- Mulighetsrom: Anledning til nytenking

7 ex.phil.-varianter

- Humanistiske og estetiske fag
- Samfunnsvitenskap
- Lærer- og lektorutdanning
- Teknologi og realfag
- Ingeniørutdanning
- Medisin og helse
- Økonomi

Prosess for utvikling

- **Utviklingsmodell for variantdelen (1/3 av emnet):**
 - Institutt for filosofi og religionsvitenskap (IFR) ved HF og fagpersoner fra variantområdet utvikler variantdelen i samarbeid ledet av IFR (flertallet i utvalget)
 - IFR og fagpersoner fra variantområdet utvikler variantdelen i samarbeid ledet av fagpersonene (et mindretall i utvalget)
- **Vesentlig i utviklingsarbeidet:**
 - Tett samarbeid mellom IFR og studieområdene
 - Særlig oppmerksomhet på rammeplanstyrte utdanninger

Innhold i kjernedel

- **Systematisk tilnærming med noen historiske linjer**
- **Hovedtema:**
 - Menneske- og natursyn
 - Kunnskaps- og vitenskapsteori
 - Argumentasjonsteori
 - Moralteori
 - Politisk teori
- **To mulige tilpasningsmodeller:**
 - Felles pensum, tilpasset undervisning
 - Felles tematisk innhold, tilpasset undervisning og pensum

Variantdel med generiske temaer

- Etikk eller profesjonsetikk
- Profesjonshistorie, studieområdets samfunnsrolle og betydning i samfunnet
- Fagets argumentasjonsteori

Undervisningsformer

- Erstatte noen forelesninger med seminarer
- Mer studentdrevne aktiviteter i seminarerne
- Digitalisering (for eksempel kortere videoer) som supplement
- Pilot med utvikling av en MOOC-variant
- Undervisning i samarbeid mellom Institutt for filosofi og religionsvitenskap og studieområdene

Vurderingsformer

- Vektlegge vurderingsformer som fremmer formativ læring (gjennom hele semesteret)
- Delvurderinger

Kostnadsvurderinger ved gjennomføring

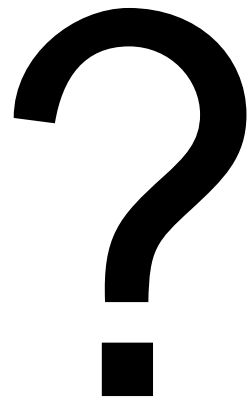
- Modell A: Eksisterende ordning
 - 40 forelesningstimer pr. variant pr. semester
 - 8 seminartimer pr. variant pr. semester
 - Ca. 11 mill.
- Modell B: Eksempel på ny ordning
 - 24 forelesningstimer
 - 24 seminartimer
 - Ca. 19 mill.
- Variabler
 - Obligatorikk er en kostnadsdriver
 - Infrastruktur (egnede rom)

Programfritak

- Rektor og styret (s-sak 87/16):
 - Høy terskel for fritak
 - Flexibilitet i for eier av studieprogrammene til å plassere ex.phil. der hvor det er hensiktsmessig i et 3- eller 5-årig studieløp

Programfritak

- **Utvalgets forslag til prinsipp:** Tilnærmet lik fritaksordning for NTNUs fellesemner
- **Utvalgets forslag til prosedyre**
 - Studieprogramfaglig instans kan søke fritak i studieplanprosessen
 - Fakultet eller forvaltningsutvalg ansvarlig for en samlet vurdering av søknaden
 - Dersom fakultet eller forvaltningsutvalg godkjenner søknaden: Oversendelse til rektor via UU
 - UUs samlede vurdering oversendes rektor for vedtak
 - Gyldighet: 5 år

Utfordringer med rom- og timeplanlegging ved NV-fakultetet høsten 2017

Karina Mathisen, Prodekan Utdanning

Kritisk- flere institutt på Øya og Kalvskinnet

- Ved Institutt for bioingeniørfag (IBF) og Institutt for bioteknologi og matteknolog (IBT): Felles timeplansystem har ikke klart å fange opp den komplekse timeplanen med blant annet parallellkjøring av lab-grupper
- Ved Institutt for materialteknologi (IMA) er det kaos og kollisjoner på på Kalvskinnet på grunn av samkjøring med fellesfag med Bioingeniør på Øya
- Årsstudiet i Bioteknologi og kjemiingeniørfag er ikke blitt timeplanlagt: studentene bytter på å gå på forelesninger og undervisning må repeteres
- Flere studier manglet timeplaner helt opp til semesterstart, og forelesninger i mange emner plassert i rom som ikke er funksjonelle
- Emneansvarlige må nå lage egne timeplaner fra uke til uke.

Kritisk- Ålesund H2017

- I Ålesund rapporterer Institutt for biologiske fag (IBA) at de har sitt mest kaotiske år noensinne.
- Timeplanssystemet har ikke tatt høyde for flere undervisere i samme emne, eller flere grupper på samme timeplan.
- Instituttet fikk heller ikke kvalitetssikret timeplanen før timeplanen ble offentliggjort for studentene.

Felles erfaringer: timeplansystem

- Timeplanønsker i EpN ikke hensynstatt
 - Foreslåtte endringer har vært til det verre
 - Ikke svar fra timeplan@ntnu, ferietid
- Timeplansystemet har ikke taklet å planlegge slik undervisning på tvers av flere campus og med flere forelesere
- Kollisjon av forelesninger i emner som etter gitt plan skal ligge kollisjonsfritt
- Kollisjon forelesning og lab-undervisning
- Dobbelbooking av undervisningsrom

Forslag til forbedringer

- Systemet MÅ forbedres og man må høre på utfordringer og forslag fra fagmiljøene
 - Fritekstinfo i EpN IKKE tilfredstillende
- Timeplanlegging og korreksjon må gjøres i god tid før sommerferie
- For særlig Bioingeniørutdanningen foreslår NV at timeplanleggingen trekkes ut av fellessystemet.
 - Studiet har en svært avansert intern struktur som er nøyaktig tilpasset laboratoriekapasitet og undervisningsrom på Øya.
 - Det er svært viktig at timeplanen legges i samråd med IBF, MH-fakultet og St. Olav av hensyn til felles bruk av rom.